

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 739 / 15.1.2024

Biroul permanent al Senatului

74 / 5.02.2024

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 148/2000 privind publicitatea

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 148/2000 privind publicitatea (b739/12.12.2023), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/6348/18.12.2023 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1300/19.12.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 148/2000 privind publicitatea, cu modificările și completările ulterioare, în scopul limitării publicității la jocurile de noroc.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Cu titlu informativ, precizăm că norme cu relevanță în domeniul supus reglementării sunt prevăzute și de următoarele acte normative:

a) Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește comunicările comerciale audiovizuale, inclusiv publicitatea radiodifuzată și televizată;

b) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2010, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește publicitatea pentru jocurile de noroc.

5. Ca observație cu caracter general, semnalăm că anumite norme din cuprinsul propunerii legislative sunt lipsite de precizie, claritate și previzibilitate, în special cele preconizate pentru art. 10² alin. (1), (2) și (5) și art. 24 alin. (1) lit. e), așa cum rezultă și din argumentele prezentate în cele ce urmează în cuprinsul avizului, fiind necesară revederea normelor respective.

Precizăm că, sub aspectul calității legii, Curtea Constituțională a reținut în jurisprudența proprie, de exemplu prin Decizia nr. 166 din 4 aprilie 2023, că, *„pentru a fi respectată de către destinatarii săi, legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de precizie, claritate și previzibilitate, astfel încât acești destinatari să își poată adapta în mod corespunzător conduita. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa [de exemplu, Decizia nr.1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.53 din 23 ianuarie 2012, și Decizia nr.743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.579 din 16 august 2011] că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat (...)*”.

6. La partea introductivă a articolului unic, potrivit uzanțelor normative, numărul „02” se va înlocui cu cifra „2”, iar expresia „și va avea următorul cuprins” va fi înlocuită cu sintagma **„după cum urmează”**.

Pentru același considerent, **părțile dispozitive** din cuprinsul articolului vor fi marcate cu cifre arabe.

Astfel, **prima parte dispozitivă** va fi redactată astfel:

„1. După **articolul 10¹** se introduce un nou articol, art. 10², cu următorul cuprins:”.

În mod similar, **a doua parte dispozitivă** va debuta astfel: „2. **Articolul 11** se modifică și va avea următorul cuprins:”. Observația este valabilă în mod corespunzător și pentru **a treia parte dispozitivă**.

Totodată, **a patra parte dispozitivă** va fi redactată astfel:

„4. **La articolul 24 alineatul (1), litera e)** se modifică și va avea următorul cuprins:”.

7. În ceea ce privește normele preconizate pentru **art. 10²**, formulăm următoarele observații și propuneri:

7.1. **La alin. (1)**, din modul de redactare a normei nu rezultă cu claritate dacă aceasta stabilește două ipoteze de limitare a publicității la jocurile de noroc, separate de conjuncția coordonatoare „și”, sau dacă „impunerea unor norme” reprezintă de fapt modalitatea de limitare a publicității „la ceea ce este necesar”.

Referitor la expresia „ceea ce este strict necesar pentru a orienta jucătorii potențiali spre oferta de servicii legală”, din redactarea acesteia nu rezultă modul sau criteriile de stabilire a „ceea ce este strict necesar”, formularea respectivă fiind vagă și lipsită de previzibilitate.

În ceea ce privește expresia „impunerea unor norme”, semnalăm că aceasta este improprie stilului normativ și lipsită de previzibilitate. Pentru a reprezenta temei pentru emiterea unor acte date în executarea legii, și nu pentru „impunerea” acestora, este necesar ca norma respectivă să prevadă categoria actului subsecvent, autoritatea publică emitentă și obiectul de reglementare.

Totodată, potrivit prevederilor art. 55 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, termenul de elaborare a actului subsecvent urmează a fi prevăzut în cuprinsul unui articol distinct, art. II, caz în care articolul unic devine art. I.

Pe de altă parte, semnalăm că a doua ipoteză a normei în cauză vizează doar publicitatea pentru jocurile de noroc online, în vreme ce prevederile alin. (2), care fac trimitere la același alin. (1), vizează publicitatea în cadrul programelor de radiodifuziune și televiziune.

Precizăm, totodată, că termenul „sistematic” este superfluu în contextul respectiv și trebuie eliminat.

În concluzie, se impune revederea și reformularea normelor respective, astfel încât intenția legiuitorului să fie clară pentru cei chemați să le aplice sau să le respecte.

7.2. La **alin. (2)**, pentru considerentele arătate mai sus, norma preconizată este, la rândul ei, lipsită de previzibilitate, întrucât nu rezultă fără echivoc care este „publicitatea prevăzută la alin. (1)”.

Pe de altă parte, precizăm că publicitatea este doar una dintre formele de comunicare comercială audiovizuală. Astfel, art. 1 pct. 15 teza a doua din Legea nr. 504/2002 prevede că publicitatea radiodifuzată sau televizată este una dintre formele de comunicare comercială audiovizuală, care mai include, printre altele, și sponsorizarea.

7.3. La **alin. (3)**, se va elimina virgula care precedă predicatul „trebuie”, iar termenul „concepute” va fi redactat „**conceput**”, pentru a fi în acord cu termenul „Conținutul”.

De asemenea, pentru acuratețea normei și unitate de redactare, expresia „tinerii sub 18 ani” va fi redată sub forma „**persoanele cu vârsta sub 18 ani**”.

Totodată, pentru fluența normei, sugerăm ca partea finală a acesteia să fie redată astfel:

„... să nu conțină elemente care portretizează copii, obiecte, imagini, impresii, simboluri, muzică, **personaje reale sau fictive**, desene animate **sau** celebriți, ce ar putea reprezenta o atracție pentru **aceste persoane**”.

7.4. La **alin. (4)**, pentru un plus de rigoare în exprimare, sugerăm reformularea normei după cum urmează:

„(4) **Niciun** fel de simbol al unui organizator de jocuri de noroc, care face parte din identitatea **acestuia**, **precum logo-ul, marca înregistrată sau denumirea**, nu trebuie asociat cu articole de îmbrăcăminte, jucării, jocuri ori echipamente de joc sau orice alte obiecte **care se adresează persoanelor cu vârsta sub 18 ani**”.

7.5. La **alin. (5)**, termenul „Comunicarea” este lipsit de precizie în contextul dat, întrucât nu rezultă concret ce tip de „comunicare” este avut în vedere. Prin urmare, este necesară revederea normei.

Pe de altă parte, pentru fluența normei, virgula introdusă după cuvântul „minorilor” va fi înlocuită cu conjuncția „**ori**”, iar a doua utilizare a expresiei „nu trebuie” va fi eliminată.

8. La norma preconizată pentru **art. 12**, pentru fluența acesteia, sugerăm ca expresia „în publicații destinate în principal minorilor, în sălile de spectacole” să fie redată sub forma „în publicații destinate în principal minorilor **sau** în sălile de spectacole”.

9. Referitor la norma preconizată pentru **art. 24 alin. (1) lit. e)**, apreciem că încălcarea prevederilor art. 10² alin. (1), având în vedere lipsa de previzibilitate a acestora, nu poate constitui contravenție.

Pe de altă parte, având în vedere natura normelor propuse la art. 10² alin. (3)-(5), considerăm că **încălcarea normelor respective se poate constata și sancționa de către reprezentanții împuterniciți ai Consiliului Național al Audiovizualului**, autoritate administrativă autonomă cu atribuții în domeniul audiovizual, doar dacă îmbracă forma publicității radiodifuzate sau televizate.

De altfel, în forma actuală, art. 24 alin. (1) lit. e), coroborat cu art. 10 lit. a) din Legea nr. 148/2000, prevede că reprezentanții împuterniciți ai Consiliului Național al Audiovizualului constată și sancționează difuzarea în cadrul **programelor de radiodifuziune și televiziune** a publicității explicite pentru produsele din tutun.

Prin urmare, este necesară revederea normei respective.

10. În ceea ce privește **formula de atestare** a legalității proiectului de lege, semnalăm că aceasta nu respectă formatul prevăzut la art. 46 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTE
Florin IORDĂCHE

București
Nr. 36/11.01.2024

EVENIMENTE SUFERITE de actul ...

L. nr. 148/2000

M. Of. nr. 359/2 aug. 2000

Lege privind publicitatea

- 1 modificări prin L. nr. 283/2002 M. Of. nr. 368/31 mai 2002 *modifică art.10 lit.b; introduce art.10_1*
 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 148/2000 privind publicitatea
- 2 modificări prin O.G. nr. 17/2003 M. Of. nr. 64/2 feb. 2003 *modifică art.8 lit.e)*
 Ordonanță pentru modificarea art. 8 lit. e) din Legea nr. 148/2000 privind publicitatea
 aprobată prin L. nr. 219/2003 M. Of. nr. 362/28 mai 2003
- 3 modificări prin L. nr. 219/2003 M. Of. nr. 362/28 mai 2003 *aprobă O.G. 17/2003*
 Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 17/2003 pentru modificarea art. 8 lit. e) din Legea nr. 148/2000 privind publicitatea
- 4 modificări prin O.U.G. nr. 121/2003 M. Of. nr. 875/10 dec. 2003 *înlocuiește denumirea "Oficiul Concurenței" cu "Ministerul Finanțelor Publice"*
 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996
 aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 184/2004 M. Of. nr. 461/24 mai 2004
- Dispune republicarea cu renumerotare**
- 5 completat prin O.G. nr. 90/2004 M. Of. nr. 799/30 aug. 2004 *introduce art.13_1, la 1 ianuarie 2005*
 Ordonanță pentru completarea Legii nr. 148/2000 privind publicitatea
 aprobată prin L. nr. 432/2004 M. Of. nr. 994/28 oct. 2004
- 6 modificări prin L. nr. 432/2004 M. Of. nr. 994/28 oct. 2004 *aprobă O.G. nr. 90/2004*
 Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 90/2004 pentru completarea Legii nr. 148/2000 privind publicitatea
- 7 modificări prin L. nr. 457/2004 M. Of. nr. 1067/17 nov. 2004 *abrogă la 31 decembrie 2006, art. 10 lit. b)*
 Lege privind publicitatea și sponsorizarea pentru produsele din tutun
- 8 modificări prin L. nr. 158/2008 M. Of. nr. 559/24 iul. 2008 *modifică art. 1, art. 18, art. 23 alin. (1) lit. b), art. 24 alin. (1) lit. a) și e); abrogă art. 2, art. 3, art. 4 lit. a), b), c) și g), art. 6 lit. a), art. 7 și art. 8*
 Lege privind publicitatea înșelătoare și publicitatea comparativă